

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

H. Aliyev

**YENİ
AZƏRBAYCAN**

Azərbaycanın dövlət məsləhəti Azərbaycan xalqının milli sərvətidir.

Qazet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

29 noyabr
2024-cü il,
cuma
№ 220 (6896)
Qiyməti
60 qəpik

Prezident və
birinci xanım
ailə üzvləri ilə
Mərkəzi Nəbatat
Bağının açılışında

Bax sah. 2

Növbəti bələdiyyə seçkilərinə doğru

Bax sah. 2

Bax sah. 4

Görüş yerimiz DÜNYA

Region üçlüyü möhkəmlənir

Müsəris beynəlxalq münasibətlər sistemində etibarlı tərefdəş kimi tanınan Azərbaycan Cənubi Qafqaz regionunun iqtisadi, siyasi və humanitar mərkəzi funksiyasını yerinə yetirməkdədir. Şübəhəsiz ki, bunun tomin edən başlıca strateji faktor həyata keçirilən uğurlu daxili və xarici siyaset kursu, dünyada ildən-ile artan nüfuz, ölkəmizə dünya dövlətlərinin inamı və etimadıdır. Xüsusilə də, praqmatik xarici siyaset kursu Azərbaycanın regional mövqeyini daha da möhsənləndirdi. Ölkəmiz region dövlətlərinin siyasi, iqtisadi, mədəni və humanitar istiqamətləri...

Bax sah. 3

Polşa ölkəmiz əleyhinə təbliğatda iştirak etməməlidir

Mosələ ilə bağlı Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin "X" hesabındaki paylaşımında qeyd olundur ki, "Azərbaycanın "strateji tərofdaşı" olan ölkənin prezidentinin Azərbaycan və Polşa arasında münasibətlərin gərginləşməsinə səbəb olan qəbul edilməz diplomatik "binokl şousu"nda iştirak etməsindən dərin tövəsüf hissə keçirir". Bildirilib ki, Azərbaycan rəsmilərinin Polşanın Prezident Administrasiyasına və...

Bax sah. 3

ARTE ermənilərə xidmət edir

Fransa Azərbaycana qarşı qərəzlə mövqeyini davam etdirir. Rosmi Paris Ermənistannın maraqlarına xidmət edərək ölkəmiz haqqında böltan kampaniyası aparır. Fransanın Ermənistandakı səfiri Olivye Dekotini da diplomatik etiket qaydalarını unudaraq defolorla Azərbaycana qarşı yalan və böhtənlərdən ibarət fikirlər səsləndirir. Halbuki, onun vəzifəsi təmsil etdiyi ölkə ilə səfir kimi çalışdığı dövlətin əlaqlərini xidmət etməkdir. Amma Dekotini vəzifə səlahiyyətlərini aşaraq Ermənistannın "vəkili" funksiyasını yerinə yetirməkdədir...

Bax sah. 5

Avropa Komissiyasının yeni tərkibi

Bu ilin yayında Avropa Parlamentino keçirilən seçkilərdən sonra Al strukturlarının tərkibləri yenidən təsdiqlənir. Seçkidən sonra Ursula Fon der Lyayenin Avropa Komissiyasının rəhbəri kimini fealiyyətini davam etdirəcəyi bəlli oldu. Ardından iso sentyabr ayında Avropa İttifaqı (Al) Şurası Avropa Komissiyasının (AK) rəhbəri Ursula Fon der Lyayenin təklifi etdiyi yeni komissarlar siyahısını təsdiqlədi. Qeyd edik ki, siyahıya görə, Avropa Komissiyasının növbəti beş il üçün 27 komissarı olacaq. Fon der Lyayen müdafiə və kosmos üzrə Avropa...

Bax sah. 6

**Makrona
bir səslə
"Get!"
deyilir...**

Bax sah. 7

Avropada yeni dünya mühəribəsi həyəcanı

Bax sah. 7

Paytaxtın simasını dəyişən layihə...

Prezident və birinci xanım ailə üzvləri ilə Mərkəzi Nəbatat Bağının açılışında

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri Bakıda abadlıq, əsaslı yenidənqurma, tikinti və genişləndirmə işlərindən sonra Mərkəzi Nəbatat Bağının açılışında iştirak ediblər.

AZERTAC xəbər verir ki, Bakı Şəhər İcra Həkimiyətinin başçısı Eldar Əzizov Mərkəzi Nəbatat Bağında yaradılan şəraitlə bağlı ətraflı məlumat verdi.

Qeyd edik ki, dövlətimizin başçısı Mərkəzi Nəbatat Bağında görülən işləri daim diqqət mərkəzində saxlayıb. Belə ki, Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva iki dəfə - 2023-cü ilin iyul və bu ilin iyun ayında Mərkəzi Nəbatat Bağında görürlən işlərlə tanış olmaları buruna bir daha təsdiq edir.

Bildirildi ki, əsaslı yenidənqurma və bərpə işləri noticisində Mərkəzi Nəbatat Bağının orası 39 hektardan 45 hektara çatdırılıb. Bağda giriş kompleksi yaradılıb, müasir tələblər, tikinti normalarına

cavab verən yeni oranjereyalar, fəvvər inşa edilib, mövcud oranjereyalar əsaslı təmir edilib. Burada xarici ölkələrdən getirilmiş xüsusi şəraitdə bəslənən müxtəlif növüdə nadir dekorativ ağaclar, kol və güllər okılıb.

Bağın ərazisində bitkilərin yetişdirilməsi məqsədilə 3 bloklu istixana, göl kompleksi və baxış meydançası inşa edilib.

Məlumat verildi ki, bağın ərazisində dördmərtəbəli yeni inzibati bina inşa edilib, aypara formalı ikimərtəbəli qədim inzibati binada iso əsaslı təmir-borpa işləri aparılıb. Nəbatat Bağında piyadalar üçün 650 metr uzunluğundan müasir köprü tikilib və lift quraşdırılıb. Bağın ərazisində iki restoran fəaliyyət göstərəcək. Hemçinin bağda labirint formalı yaşlılıq zonası ilə yanaşı, uşaq-əyləncə meydançası, avtomobilər üçün parklanma yeri də yaradılıb. Köhnə giriş zonası öz tarixi əslubunda təmir edilib. Yeraltı su anbarları, nasosxanalar və qazançalar inşa edilib. Ərazi boyu hasar yenidən qurulub, piyada yolları salınıb, müasir oturacaqlar, işıqlandırma, yanğından müdafiə və videomüşahidə sistemləri quraşdırılıb, ümumi sahəsi 26 hektar olan yaşlılıqların suvarma sistemləri yenilənilib.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin müvafiq sərəncamları əsasında Mərkəzi Nəbatat Bağında həyata keçirilən abadlıq və yenidənqurma tədbirləri ölkəmizdə bitki biomüxtəlifliyinin qorunmasına və səmərəli istifadəsinə göstərilən xüsusi diqqətin bariz nümunəsidir.

Azərbaycan florasında mövcud

olan bitki növlərinin və genofondunun mühafizəsi məqsədilə 1934-cü ildə yaradılan Mərkəzi Nəbatat Bağı ekoloji təmizliyin qorunması, elmi araşdırma, tədris və maarifləndirmə baxımından mühüm əhəmiyyətə malikdir. Burada dünəyanın müxtəlif iqlim zonalarından toplanan bitki kolleksiyaları yalnız onların mühafizəsi məqsədilə deyil, həm də ölkədə bu sahədə elmi tədqiqatlarla davamlı inkişafına xidmət edir.

Son illər Azərbaycanın bütün regionlarında, o cümlədən Bakı şəhərində abadlıq və yenidənqurma işləri geniş vüsst alıb. Əhalinin rahatlığının və istirahətinin yüksək seviyyədə təşkili məqsədilə yeni parklar və çoxsaylı yaşlılıq zolaqları salınıb, mövcud park və xiyanəbanlar isə əsaslı şəkildə yenidən qurulub. Həyata keçirilən bu layihələr Bakının və regionlarının simasını dəyişməklə yanaşı, ölkəmizdə ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılmasında da mühüm rol oynayır.

Növbəti bələdiyyə seçkilərinə doğru

YAP bütün bələdiyyə seçkilərində fəal iştirak edib və qalib gəlib

Ölkəmiz növbəti bələdiyyə seçkiləri ərefəsindədir. Artıq vaxt məlumdur. Bununla bağlı qərar Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) noyabrın 27-də keçirilən iclasında verilib. İclasda Azərbaycan Respublikasında növbəti bələdiyyə seçkilərinin təyin olunması məsələsinə baxılıb. Sədr Məzahir Pənahov bununla bağlı qanunvericiliyin təhləbləri barədə ətraflı məlumat verib və müvafiq qərar layihəsini diqqətə çatdırıb. Komissiya üzvlərinin yekdil qərarı ilə növbəti bələdiyyə seçkiləri 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilib.

Seçkilər 118 dairəni əhatə edəcək

Seçkilər 685 bələdiyyəyə keçiriləcək və 118 seçki dairəni əhatə edəcək. Məlum olduğunu kimi, ölkəmizdə "Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin birləşməsi yolu ilə yeni bələdiyyələrin yaradılması haqqında" və "Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" qanunlara edilən oləvə və döyişikliklərə əsasən, ölkə üzrə sonuncu bələdiyyə seçkilərinin keçirildiyi ilə dənənə sonrakı dörd ilin son iki ili ərzində əhalisinin sayı 3000 nəfərdən və ya ev təsərrüfatlarının sayı 1000 vahidən az olan bələdiyyələr sosial-iqtisadi vəziyyət, tarixi və digər yerli xüsusiyətlər nəzərə alınmaqla digər bələdiyyələrlə birləşdirilir. Nəticədə, bələdiyyələrin sayı 3 dəfəyə yaxın azaldılarq 1450-dən 685-ə endiriləcək. Struktur dəyişikliyi noticisində 2025-ci ildə toxmının 800 bələdiyyə hüquqi statusunu itmiş olacaq. Bələdiyyələrin yenidən təşkilatlanması yerli özünüdərəctəmə orqanlarının fəaliyyətinin səmərəliliyi ni artırmaq məqsədi daşıyır.

Növbəti seçkilər də qanunvericiliyə edilən döyişikliklərə uyğun qaydada keçiriləcək. Artıq "Azərbaycan Respublikasında bələdiyyə seçkilərinin hazırlanıb keçirilməsi üzrə əsas hərəkat və tədbirlərin Təqvim Planı" təsdiqlənib. Seçkilərlə bağlı bütün hərəkətlər "Təqvim Planı"nın əsasında həyata keçiriləcək. Yeri göləşən, iclasda vətəndaşların seçki hüquqlarını pozan hərəkətlərdən (hərəkətsizlikdən) və qərarlardan şikayətlərin araşdırılması məqsədilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində ekspert qrupunun yaradılması müzakirə olunaraq təsdiq edilib. Bununla bağlı MSK-nin katibi Arifə Müxtarova məlumat verib. O bildirib ki, Komissiya üzvləri və Katibliyin

əməkdaşları da daxil olmaqla MSK nəzdində 9 nəfərdən ibarət ekspert qrupu yaradılıb.

Daire

"Azərbaycan Respublikasında bələdiyyə seçkilərinin hazırlanıb keçirilməsi üzrə əsas hərəkat və tədbirlərin Təqvim Planı" təsdiqlənib. Seçkilərlə bağlı bütün hərəkətlər "Təqvim Planı"nın əsasında həyata keçiriləcək

seçki komissiyaları nəzdində Seçki Məcələsində uyğun şəkildə 3 nəfərdən ibarət

Təbii ki, seçkilər qatılan

kilərə qatılan

Namizədlər nə qədər çox olsa, bir o qədər yaxşıdır

fəallığını təcəssüm etdirir.

MSK sədri Məzahir Pənahov da bildirib ki, bələdiyyə seçkilərində namizədlərin sayının çox olması narahatlıq yaratır. Onun sözlərinə görə, MSK-nin mövqeyi budur ki, namizədiyi qanuna qadağan edilməyən her kəs bələdiyyə seçkilərində iştirak edə bilər. "Xüsusilə, qadınlar müraciət edirik ki, bələdiyyə seçkilərində namizəd kimi iştirak etməsindən iddialı şəxslər imzaları dairənin hüdudlarında daxilində toplamalıdır. Bu, yerin yetirilibsə, toplanan imzalarla olğadır dairə seçki komissiyasının (DSK) digər məsələlərə münasibət bildirmək hüquq yoxdur", - deyə MSK sədri əlavə edib.

ekspert qruplarının yaradılması isə seçki dairələrinin dairə seçki komissiyalarına həvələdirilir.

Komissiyanın iclasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərində namizədiyi qeydə alınması məsələsinə Mərkəzi Seçki Komissiyasında baxılması zərurəti yaranıb halda təqdim edilmiş imza vərəqələrindeki imzaların və digər məlumatların düzgünlüğünün yenidən yoxlanılması üçün Komissiya nəzdində aidiyəti qurulur. Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü İşçi qrupu yaradılıb və Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü İşçi qrupun rəhbərini və Katibliyin

namizədlər nə qədər çox olsa, bir o qədər yaxşıdır. Bu, demokratiya, ölkədə azad seçki mühitinin qorunmasına və səmərəli istifadəsinə göstərilən xüsusi diqqətin bariz nümunəsidir.

namizədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

namızədlərin çox olmasına və vətəndaş

Region üçlüyü möhkəmlənir

Azərbaycan - Türkiye - Gürcüstan arasında əlaqələr uğurla davam edəcək

Müsəir beynəlxalq münasibətlər sistəmində etibarlı tərəfdəş kim tanınan Azərbaycan Cənubi Qafqaz regionunun iqtisadi, siyasi və humanitar mərkəzi funksiyasını yerinə yetirməkdədir. Şübhəsiz ki, bunu tömən edən başlıca strateji faktor həyata keçirilən uğurlu daxili və xarici siyaset kursu, dünyada ildən-ildə artan nüfuz, ölkəmizdə dünya dövlətlərinin inamı və etimadıdır. Xüsusilə də, praqmatik xarici siyaset kursu Azərbaycanın regional mövqeyini daha da möhkəmləndirir. Ölkəmiz region dövlətlərinin siyasi, iqtisadi, mədəni və humanitar istiqaməti əməkdaşlıq platformalarının həm təşəbbüskarı, həm də aparıcı üzvüdür.

Vurğulduğu kimi, Azərbaycan bölgədə reallaşan üçtərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq platformalarının aparıcı simasıdır. Bunun nəticəsidir ki, hazırda Cənubi Qafqaz yeni siyasi nizamın ən müüm geostrateji ünvanlarını birinə çevrilib. 2020-ci ildən formalaşan yeni iqtisadi - siyasi situasiya bölgədə həm əvvəlki əməkdaşlıq platformalarının uğurla davam etdirilməsinə, həm də bu xüsusda növbəti sehifələrin açılmasına imkan yaradır.

Üçtərəfli əməkdaşlıq platforması müüm regional format olaraq qalacaq

Azərbaycan, Türkiye və Gürcüstan arasında üçtərəfli əməkdaşlıq platformaları son illərdə regionda sabitlik, təhlükəsizlik və iqtisadi inkişafın teşviqi baxımından müüm rol oynamadı. Bu əməkdaşlıq platformaları müxtəlif sahələri, o cümlədən iqtisadiyyat, təhlükəsizlik, neqliyyat, enerji və mədəniyyət sahələrini əhatə edir. Yeri golmışın, Gürcüstanın yeni xarici işlər naziri Maka Boçorisiyi parlamentdə çıxışında zamanı bu üçtərəfli əməkdaşlıq platformasının gələcək perspektivi haqqında danışdı. Yeni nazir bildirib ki,

Gürcüstan Azərbaycan və Türkiye ilə çoxşaxəli əməkdaşlığı, stratejik tərəfdəşlikləri, regional və global əhəmiyyətli layihələri davam etdirəcək. "Gürcüstan, Azərbaycan və Türkiye arasında üçtərəfli əməkdaşlıq platforması müüm regional format olaraq qalacaq", - nazir vurğulayıb. Maka Boçorisi Gürcüstanın qarşısındaki illərdə balanslaşdırılmış qonşuluq siyaseti aparacağının, regionda sülhün və sabitliyin teşviqi prinsiplərinə əsaslanan xarici siyaset yürüdəcəyini qeyd edib. O əlavə edib ki, Gürcüstan qonşu ölkələr arasında dialoq və konstruktiv əməkdaşlığı teşviq edəcək, bu da bütün regionun maraqlıdadır. Boçorisi sülhün və sabitliyin möhkəmləndirilməsinin regionun unikal potensialından tam istifadə etmək üçün vacib olduğunu vurğulayıb.

3 ölkə arasında Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum kimi enerji layihələri, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu kimi böyük regional daşımaçılıq layihəsi reallaşdır. Bu layihələr özünün geniş iqtisadi şaxələnməsi ilə yanaşı, gələcək üçün də mühüm perspektivlər yaradır. Orta Dəhlizin avanqard bir yükdaşımıhabına çevrilmesi məhz bu üçtərəfli əməkdaşlıq platformasının yaratdığı mənzərəyə əsaslanır

Bu orta əməkdaşlıq platforması İran, Rusiya və Ermenistanı da əhatə etməklə yeni bir regional birlilik olmaq üçün müüm potensiala malikdir

nəqliyyat və enerji layihələri, daşımaçılıq, regional təhlükəsizliyin təminatı məsələləri üzrə təsniləndirilir. 3 ölkə arasında Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum kimi enerji layihələri, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu kimi böyük regional daşımaçılıq layihəsi reallaşdır.

gücləndirilməsini təşviq edəcək "3+3" formatı Azərbaycan, Türkiye və Gürcüstanın birgə əməkdaşlığının növbəti sohifəsinə çevrilə bilər. Xatırla daq ki, bu orta əməkdaşlıq platforması İran, Rusiya və Ermenistanı da əhatə etməklə yenidən bir regional birlik olmaq üçün müüm potensiala malikdir. Eyni zamanda, bölgədə təhlükəsizlik və iqtisadi inkişaf məsələlərinin müzakirə edilməsi üçün yeni regional platformaların yaradılmalıdır:

- Format, xüsusilə bölgədə post-müharibə dövründə yeni bir regional təhlükəsizlik strukturunu qurulmasına kömək edə bilər. Üç ölkənin orta əməkdaşlıq məsələlərini, birgə əməkdaşlıq və qarşılıqlı dəstək proqramlarını əhatə edir.

P.İSMAYILOV

Orta Dəhlizin daha rentabelli şəkil alması üçün...

Vurğulduğu kimi, sözügedən əməkdaşlıq platformaları bir səra istiqamətləri əhatə edir və müüm tarixə əsaslanır. Belə ki, 3 ölkə arasında Sovet İttifaqının dağılmışından sonra da intensivləşdir. Yeni mərhələ sayılacaq əməkdaşlıqlar iss 2000-ci illərin əvvəlindən başlayıb və müxtəlif formatlarda inkişaf edib. 2012-ci ildən bu yana iss əsasən üçtərəfli əlaqələr, platformalar rosmi olaraq yüksək soviyyədə və mütəmadi olaraq baş tutan zirvə görüşləri ilə təsdiqlənib. Əməkdaşlıqlar beynəlxalq aləmə siyasi-iqtisadi interqrasiyaya dəstək,

Bu layihələr özünün geniş iqtisadi şaxələnməsi ilə yanaşı, gələcək üçün də müüm perspektivlər yaradır. Orta Dəhlizin avanqard bir yükdaşımıhabına əsaslanır. Məhz bu üçtərəfli əməkdaşlıq platformasının yaratdığı mənzərəyə əsaslanır.

Qeyd edildiyi kimi, əməkdaşlıq məsələləri ətrafında aparılan müzakirələr əməkdaşlığın genişləndirilməsi və qarşılıqlı əlaqələrin inkişafını, nəqliyyat və energetika sahələrində yeni layihələrin həyata keçirilməsi məsələlərini, birgə əməkdaşlıq və qarşılıqlı dəstək proqramlarını əhatə edir.

Mixal Qreçilonun diqqətinə nələr çatdırılıb?

birgə ölkəmiz əleyhina topligatda istirakına etiraz bildirilir.

Sözügedən missiyanın regional sabitlik, habelə Azərbaycanla Ermenistan arasında etimad quruculuğuna töhfə vermek kimi boyan edilmiş məqsədlərinə zidd olaraq, Azərbaycan əleyhina alət kimi geniş şəkildə suisitəfə olunduğu xatırlanır. Bu toxribatın Azərbaycan-Polşa münasibətlərinə zidd olduğu, Azərbaycanın legitim təhlükəsizlik maraqlarına təsir edən bu kimi addimlardan əkininməyin zəruriliyi diqqətə çatdırılıb.

yasətinin tərkib hissəsidir: "Biz Qərbi azərbaycanlıları öz dədə-baba yurdalarından didərgin salmış, 30 il ərzində Azərbaycan torpaqlarını işğal altında saxlamış, hələ də konstitusiyada özələrinə iddiyasını davam etdirən təcavüzkar Ermenistanın silahlandırılması yolverilməzdir".

Qərbi Azərbaycan İcması, həmçinin Yunanistanın Ermenistanı silahlandırması ilə bağlı da boyan yayılıb. İcmətənəsənətən əsasən təcavüzkar Ermenistanın silahlandırması, Cənubi Qafqazi geosiyasi rəqabət meydənına çevirmək si-

"Yunanistan məsələlərə etnik və dini təəssübəkəslək prizmasından baxmamalıdır"

Qərbi Azərbaycan İcması, həmçinin Yunanistanın Ermenistanı silahlandırması ilə bağlı da boyan yayılıb. İcmətənəsənətən əsasən təcavüzkar Ermenistanın silahlandırması, Cənubi Qafqazi geosiyasi rəqabət meydənına çevirmək si-

Polşa ölkəmiz əleyhina təbliğatda iştirak etməməlidir

Bu ölkənin müvəqqəti işlər vəkili XİN-ə niyə çağırılıb?

Polşa Prezidenti Andrey Dumanın Avropa İttifaqının (Aİ) Ermenistanın müşahidə missiyasının üzvləri ilə birgə Azərbaycanla şəhərə səfəri cəmiyyətimizdə etirazla qarşılındır. Bu, əslində Aİnin müxtəlif üzv ölkələrinin və Avropa institutlarının anti-Azərbaycan siyasetinin növbəti nümayisi kimi qiymətləndirilir.

Məsələ ilə bağlı Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin "X" hesabındaki paylaşımda qeyd olundur ki, "Azərbaycanın "strateji tərəfdəş" olan ölkənin prezidentinin Azərbaycan və Polşa arasında münasibətlərinin gərginleşməsinə səbəb olan qəbul edilməz diplo-

Qeyri-dost addıma qarşı...

matik "binokl şousu"nda iştirak etməsindən dərin təessüf hissi keçirir. Bildirilir ki, Azərbaycan rosmilərinin Polşanın Prezident Administrasiyasına və Xarici İşlər Nazirliyinə göndərdiyi coxsayılı mesajlara baxmayaq, Polşa tərəfi bu toxribatçı addımdan çəkinməyib: "Azərbaycan bu qeyri-dost addıma qarşı müvafiq diplomatik tədbirlər görmək hüququnu özündə saxlayır".

Azərbaycan tərəfinin xəbərdarlıqlarına baxmayaq, Polşa Prezidenti Anrey Dumanın Ermenistan-Azərbaycan səhərətən işğalı altında olan Kərkı kəndinə yaxın əraziyə səfər edərək Avropa İttifaqının Ermenistanın missiyasını ilə birgə ölkəmiz əleyhina təbliğatda iştirakına etiraz bildirilib

Məsələ ilə bağlı Qərbi Azərbaycan İcması da boyanat yayıb. İcmətənəsənətən əsasən təcavüzkar Ermenistanın anti-Azərbaycan siyasetinin növbəti nümayisi kimi qiymətləndirilir. "Dəfələrlə

Qərbi Azərbaycan İcması hesab edir ki, Polşa öz problemlərinin həlli ilə məşğul olmalıdır

vurğulamış ki, Avropa İttifaqının Ermenistanın missiyasının patrul etdiyi ərazilərin eksiği biz Qərbi azərbaycanlıların tarixən yaşıdığı, dəfələrlə deportasiya edildiyi, dağıdılmış, vira edilmiş yurd yerləridir. Təessüf ki, bununla bağlı Avropa İttifaqına etdiyimiz müraciətlər cavabsız qalıb".

"Ermenilərin daqiq müəyyən edilmiş

sərhədlər çərçivəsində öz torpaqlarında dinc şəraitdə yaşamasını istərdik" deyən Polşa prezidentinə İcmətənəsənətən xatırladı ki, Azərbaycan əraziləri işğal altında olarken Polşanın Azərbaycana münasibətdə belə boyanatlarının şahidi olmamış. Andrey Dumanın ölkəsinin "Azərbaycan və Ermenistan arasında münaqışın tənzimlənməsinə daha çox cəlb oluna

Mixal Qreçilonun diqqətinə nələr çatdırılıb?

birgə ölkəmiz əleyhina topligatda istirakına etiraz bildirilir.

Sözügedən missiyanın regional sabitlik, habelə Azərbaycanla Ermenistan arasında etimad quruculuğuna töhfə vermek kimi boyan edilmiş məqsədlərinə zidd olaraq, Azərbaycan əleyhina alət kimi geniş şəkildə suisitəfə olunduğu xatırlanır. Bu toxribatın Azərbaycan-Polşa münasibətlərinə zidd olduğu, Azərbaycanın legitim təhlükəsizlik maraqlarına təsir edən bu kimi addimlardan əkininməyin zəruriliyi diqqətə çatdırılıb.

yasətinin tərkib hissəsidir: "Biz Qərbi azərbaycanlıları öz dədə-baba yurdalarından didərgin salmış, 30 il ərzində Azərbaycan torpaqlarını işğal altında saxlamış, hələ də konstitusiyada özələrinə iddiyasını davam etdirən təcavüzkar Ermenistanın silahlandırılması yolverilməzdir".

Qərbi Azərbaycan İcması, həmçinin Yunanistanın Ermenistanı silahlandırması ilə bağlı da boyan yayılıb. İcmətənəsənətən əsasən təcavüzkar Ermenistanın silahlandırması, Cənubi Qafqazi geosiyasi rəqabət meydənına çevirmək si-

Nardar BAYRAMLI

Görüş yeriniz DÜNYA

(Çin təəssüratları)

Dünyanın on böyük və on qədim dövlətlərindən biri olan Çinin bütün ölkələrlə qarşılıqlı sualtı dayalı əməkdaşlıq prinsipləri həmiya molundur. Bu prinsip Azərbaycanın da çağdaş siyasetinə tamamilə uyğun görür. Əslində, bu əlaqələrin tarixi Ümummilli lider Heydər Əliyevin 1994-cü il 7-10 mart tarixlərində Çinə rəsmi səfəri ilə yeni mərhələyə daxil olmuşdur. Heydər Əliyev Azərbaycan-Çin dövlətləri arasındakı münasibətlərin inkişaf etdirilməsinə böyük əhəmiyyət vermişdir. Onun rəhbərliyi ilə Çin dövlətinə səfər zamanı ölkələr arasında səkkiz müqavilə imzalanmışdır. Sabit və sağlam əsasda inkişaf edən həmin əlaqələr bu gün də davam edir. Prezident İlham Əliyevin 2005-ci il, eləcə də 2015-ci ildə Çinə rəsmi səfərləri iki ölkə arasında əməkdaşlığı da-ha da inkişaf etdi. Bu müdəttər ərzində Bakı ilə Pekin arasında bütün sahələrdə əməkdaşlıq genişləndi. Bu siyasi, iqtisadi əlaqələr qədim tarixi münasibətlərə malik Azərbaycan-Çin mödəni, ədəbi, elmī əlaqələrinin de inkişafını şərtləndirdi.

Azərbaycan və Çin arasında elmi, ədəbi münasibətlər hər zaman yüksək səviyyədə olub. 2015-ci ildən Akademianın Ədəbiyyat İstututu ilə Çinin Konfutsi İstututu arasında müqavilə imzalanmış və İstutut daxilində Çin Tədqiqatçıları Mərkəzi fəaliyyətə başlamışdır. 2017-ci ildə bizim "Kitabi Dədə Qorqud" dastanının Çin dilinə tərcümə olunması böyük hadisə idi. Konfutsinin siyasi tolimi, humanizm prinsipi XX yüzyılın əvvəllərində "Füyuzat" jurnalından başlayaraq, Azərbaycanda istinad edilən, örnənilən tolimidir, dünyagörüşdür, - desəm, yani nilmaram yəqin.

Çin Kommunist Partiyasının (ÇKP) dəvəti ilə Yeni Azərbaycan Partiyası Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətinin Çin Xalq Res-

publikasına səfəri iki ölkənin mənəvi-siyasi baxımdan yaxınlaşması üçün növbəti strateji addımlardan biri idid. Xüsusiələ də, iki hakim partiya arasında əməkdaşlıq memorandumun imzalanması dövlətçilik tariximizin müühüm proseslərindən olmaqla yanaşı, gələcək dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinin güclənməsində həllədici faktordur.

YAP nümayəndə heyətinin iştirak etdiyi Qlobal Cənub Beyin Mərkəzlərinin İkinci Dialoqu konfransı zənniməcə, qlobal problemlərin həlli baxımdan Çin və ona torafədə ölkələrin bir araya gəlməsi, sülh və həmçənlik təşəbbüslerinin uca kürsündə səsləndirilməsi baxımdan müstəsna əhəmiyyət kəsb edən platforma sayılın bilər. Ümumiyyətə, mahiyyətində xaos deyil, harmoniya ehtiva edilən, birləş və əməkdaşlığı əsaslanan ideya irəli sürən, sülh və dostluğunu dəstəkləyən hər şey təqdirəlayıqdır.

Qlobal Cənub Beyin Mərkəzlərinin İkinci Dialoqu bu baxımdan, həmçənlikə can atan gücünə birləşinin ifasıdır. Szyansu vilayəti Xalq Nümayəndələri Yığıncağı Daimi Komitəsinin sədri Sin Çansinin açılış nitqində səsləndirdiyi "Uğur müdriklik və gücün birliyidi! Gəlin bu qədim ənənəni özümüze meyar seçək və dünyanın xilası üçün çalışaq!" çağırışında ifadə olunan həqiqətə təkcə əcnillilərin deyil, bu gün bütün dünyanın ehtiyacı var.

Öz sosial-siyasi görüşlərinin miqyası və məzmunu, sülh və həmçənlik, onun gücüne, humanist mahiyyəti verdiyi qiymət, əqli-oxlaq-sosial təkamül idealı ilə Qlobal Cənub Beyin Mərkəzlərinin İkinci Dialoqu yenidən tətəvəz imkan yaradır. Konfransın adında ehtiva olunan çağırışa nəzər yetirmək belə mahiyyəti dərk etmək üçün yeterlidir. "Qlobal Cənub: bərabərlik, aqıqlıq, əməkdaşlıq"! Dünyanın daha çox kataklizmlərə təşviq edildiyi, eksor xalqların və

dövlətlərin nizamının pozulduğu indiki dövrde belə bir şüurla bəşəriyyətə səslənmək və bunu məhəbbət düstürü olaraq irəli sürmək ancaq toqquq oluna bilər. Vaxtilə alman filosofu L.A. Feyerbach məhəbbət dini yaratmağı irəli sürmüdü. Amma göründüyü kimi, ne cahaba məhəbbət qalib gəlir, ne da gözəlik dünən xilas edir. Bu mənədə, yeni təfəkkür və əxlaqın, əqli-mənəvi düşüncənin telqinində, milli-bəşəri dəyər və beynəlmilər sorvet axtarışının indiki mərhələsində bu konfransın ali niyyəti osıl bir gerçəklilik, uğur və əməl cizgiləri kəsb edir. Bunu plenar sessiyada çıxış edən YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov da xüsusi vurğuladı: "Bu gün burada, Nankində bir araya gələmeyimiz qlobal prioritətlərin formalaşmasında, bərabərliyə və inklüzyivliyə əsaslanan dünyanın yaranmasına Qlobal Cənubun artan rolunu və təsirini öksətiridir".

Nankin qədim şəhərdir. Binalarını, on müasir tikililərini belə ağacların sıxlığı arasında gizləməyi bacarmış bu şəhər həzurlu bir rəsm tablosuna bənzəyir. Yol boyu gənclərin ağac kölgəlikləri altında foto çəkməyə aludəlikləri isə xoş bir enerji və sərvəq aşılayır insana. Təbiətə bir olmaq, vəhdət yaratmaq bəs olsun gərək. Cində bir məqəm diqqətimi çəkdi. Bu qədim diyar hər qarış nəmətinə sahib çıxmışı bacarı. İnsan olinin toxunusunu töbürbə gözəllik yaratmağı, dəyərə çevirme çalışır. Baxırsan, kiçik bir çay, üstündə gözəl, ekzotik yarpaq və çıçəklər - gözəl bir mənzərə hasilə getirilib artıq. On müasir texnoloji yüksəkliklərin belə bu qədimliyi qorunmağa güclü yetməyib. Bunu sefor zamanı olduğumuz müxtəlif məkanlarda - Nankin şəhərinin tarixi məkanlarında, Qədim Çin Dövlət İmahanları Muzeyində, Konfutsinin Məbədində ziyarətdə, Şanxay şəhərində.

Xan Van Mine xatırlatdım ki, Azərbaycanda Çin ədəbiyyatına maraq homiş olub. Görkəmlər Çin yazıçısı, alimi, Çin Elmlər Akademiyasının ilk prezidenti Qo Ma Jonun şeirləri, hekayələri, məqalələri 1950-ci illərdən etibarən Azərbaycan oxucularının diqqət mərkəzindədir.

Van Min - üzündə daim xəffif təbəssüm gəzdirdir bən nəcib xərçəndən. Xan Van Mine xatırlatdım ki, Azərbaycanda Çin ədəbiyyatına maraq homiş olub. Görkəmlər Çin yazıçısı, alimi, Çin Elmlər Akademiyasının ilk prezidenti Qo Ma Jonun şeirləri, hekayələri, məqalələri 1950-ci illərdən etibarən Azərbaycan oxucularının diqqət mərkəzindədir.

Van Min - üzündə daim xəffif təbəssüm gəzdirdir bən nəcib xərçəndən. Xan Van Mine xatırlatdım ki, Azərbaycanda Çin ədəbiyyatına maraq homiş olub. Görkəmlər Çin yazıçısı, alimi, Çin Elmlər Akademiyasının ilk prezidenti Qo Ma Jonun şeirləri, hekayələri, məqalələri 1950-ci illərdən etibarən Azərbaycan oxucularının diqqət mərkəzindədir.

Van Min - üzündə daim xəffif təbəssüm gəzdirdir bən nəcib xərçəndən. Xan Van Mine xatırlatdım ki, Azərbaycanda Çin ədəbiyyatına maraq homiş olub. Görkəmlər Çin yazıçısı, alimi, Çin Elmlər Akademiyasının ilk prezidenti Qo Ma Jonun şeirləri, hekayələri, məqalələri 1950-ci illərdən etibarən Azərbaycan oxucularının diqqət mərkəzindədir.

nım mənim məlumatlarının qarşılığında "borclu" qalmalığı sevmir deyənən. Bizdə də sizin Nizami Gəncəvi adlı şair tanınır deyir. Hətta onunla bağlı Heydər Əliyev Fonduunun Çinə toşkil etdiyi Mədəniyyət günləri çərçivəsində görünlər isərən bəhs edir. Bəli, mədəniyyətlərin mübadiləsi budur. Zaman və məkan serhadlarıni yox etməyi bacarrı. XII əsr şairi Nizami Gəncəvi XX əsrə dəgulən çağdaşımıza salam verir, iki uzaq coğrafiyamı xəzin edir. Və Nizami indi deyil, Çinlə Azərbaycanı hələ XII yüzildə yaxınlaşdırıb. Azərbaycan ədəbiyyatında ilk Çinli obraz Nizaminin "Yeddi gəzəl" eserində təqdim olunub. Nizaminin yeddi gözelindən biri Çin qızı idi. Yeri gəlməkən, Qlobal Cənub Beyin Mərkəzlərinin İkinci Dialoqunda tez-tez səslənən ifadələrdən biri də bu idi. Mədəniyyətlərin mübadiləsi!

Azərbaycan daim qarşılıqlı hörmət və həmçənlikləyə önem verən ölkədir. Bu mənədə, Çinin irəli sürdüyü yeni əməkdaşlıq modeli - "Bir kəmər, bir yol" la-yihəsi ona yalnız Çinlə münasibətlərinin tarixi köklərinin yeni çağırışlar əsasında davam üçün deyil, hem də məhz Qlobal Cənubla Qlobal Şimalın birləşdirilməsi, konstruktiv iş birliyinin emalı vərlığını görmək istədiy üçün deyərlidir. Çünkü yalnız belə münasibətlər sistemi başarıyıñın nicası üçün vacib amildir.

ELNARƏ AKIMOVA,
Milli Məclisin deputatı,
YAP İdarə Heyətinin üzvü,
filologiya elmləri doktoru

Aİ-nin 15-ci sanksiya paketində nələr var?

Avropa İttifaqı (Aİ) Rusiyaya qarşı 15-ci sanksiya paketi müəyyənəldir. Sanksiyalara 50-yə yaxın fiziki və 30 hüquqi şəxsin adı daxil edilib. "Bloomberg" agentliyi xəbər verir ki, yeni məhdudiyyətlər əsasən Rusyanın hərbi sonayesinə, eləcə də onları dron istehsalı üçün hissələrlə təchiz edən bəzi Çin firmalarına qarşı tətbiq edilir. Eyni zamanda, neft nöqlü ilə möşəklərin, habelə hərbçilərin və şirkət rəhbərlərinin yeni sanksiyalara məruz qalacağı ehtimal olunur.

Sanksiyalara Rusiya ilə yanaşı, digər ölkələrin şirkətləri də daxildir

Bundan əlavə, Aİ hərbi texnologiya sahəsində Moskvaya yardım edən 30-a yaxın təşkilat məhdudiyyətlər qoymaq niyyətindədir. Bu siyahıya Rusiya, Serbiya, İran, Hindistan, Tailand və Birləşmiş Ərəb Əmirliliklərinin şirkətləri daxildir. Brüssel, həmçinin Rusiya hərbi qulluqçuların göndərilməsində iştirak edən Şimali Koreya memurlarına qarşı sanksiya tətbiqini nəzərdən keçirir. Agentliyin məlumatına görə, Rusyanın 45-dən çox neft tankerinin Avropana limanlarına və xidmətlərinə girişi də qadağan qoyulur.

Xatırladaq ki, Aİ 14-cü sanksiyalar paketini bu ilin iyun ayında qəbul etmişdi. Onun qəbulundan derhal sonra 15-ci sanksiyalar paketi üzərində işə başlanılmışdı. Məlumdur ki, Rusiya-Ukrayna müharibəsində Avropa İttifaqı rəsmi Kiyevi dəstəkleyir. Aİ-nin sanksiyalarının məqsədi Rusiyamı zəiflətmək, Ukraynanın isə müqavimət gücünü artırmaqdır. Rusiya-Ukrayna müharibəsi böyük sanksiyalar müharibəsi kimi də səciyyələndirilir. İndiyədək Aİ-nin mərhələlərlə Rusiyaya qarşı qəbul etdiyi sanksiyaların əhatə dairəsi kifayət qədər genişdir. Qadağalar ilk növbədə Rusyanın iqtisadi gücünü zəiflətməklə bu ölkənin gündəlik müharibə xərclərini qarşılamaq imkanlarını məhdudlaşdırmaq məqsədi daşıyır

qədər genişdir. Qadağalar ilk növbədə Rusyanın iqtisadi gücünü zəiflətməklə bu ölkənin gündəlik müharibə xərclərini qarşılamaq imkanlarını məhdudlaşdırmaq məqsədi daşıyır. O cümlədən indiyədək Rusiya və ticarət, maliyyə, enerji, sənaye, texnologiya, neqliyyat, ikili və dəbdəbəli mallar, qızılı bağlı geniş

SANCTIONS

məhdudiyyətlər tətbiq edilib. Məsələn, Aİ tərəfindən qəbul olunmuş 14-cü sanksiyalar paketində Rusiya Federasiyasının 116 fiziki və hüquqi şəxsi məhdudiyyətlərə məruz qalıb. Brüssel Rusiya ilə yanaşı, Çin, Birləşmiş Ərəb Əmirlilikləri və Türkiyənin 61 kompaniyasını 14-cü sanksiya paketinə daxil edib, onlara ikili təyinatlı texnologiyaların ixracına məhdudiyyətlər qoymulub. Yəni sabob həmin ölkələrin şirkətlərinin Rusiya ilə əməkdaşlığıdır.

Avropa İttifaqı Rusiyadan maye qaz almağa davam etsə də, onun təkrar ixracını qada-

elektron komponentlərin, manqan və digər nadir elementlərin ixracının məhdudlaşdırılması
səciyyələndirilir. İndiyədək Aİ-nin mərhələlərlə Rusiyaya qarşı qəbul etdiyi sanksiyaların əhatə dairəsi kifayət qədər genişdir. Qadağalar ilk növbədə Rusyanın iqtisadi gücünü zəiflətməklə bu ölkənin gündəlik müharibə xərclərini qarşılamaq imkanlarını məhdudlaşdırmaq məqsədi daşıyır

ışın edib. Eyni zamanda, üçüncü ölkələrə hərbi məhsul satan Avropa şirkətləri onların Rusiyaya təkrar ixrac ilə bağlı riskləri müəyyənəldirməli və

qiymətləndirməlidir. Sanksiyalar paketinə, həmçinin Rusiya maye qazının Avropa limanlarından tranzitini məhdudiyyətlər, rusların Ukraynadan çıxardığı mədəni və tarixi sərvətlərin satışına qadağalar, bu ölkəyə helium iddalının, həmçinin

daxildir. Sanksiyalar paketində Avropa İttifaqının aviakompaniyalarına rusiyalı fiziki və hüquqi şəxslərin sıfırı ilə çarter və şəxsi uçuşlar heyata keçirmək də qadağan olunub.

Sanksiyalar Rusiya iqtisadiyyatına ciddi təsir etmir

dağan olunub. Bundan əlavə, Aİ operatorlarına Rusiyadan kənardı SPFS-dən istifadə edən bir sıra təşkilatlar əməlyatlar aparmağa icazə verilmir. Aİ hü-

Lakin Aİ-nin sanksiyalarına baxmayıraq, Rusiya mövqeyində geri çekilmir. Əksinə, son aylar döyüb bölgəsində rus şoşunlarının üstünlüyü artır. Bu, həm də

Sanksiyalar paketinə, həmçinin Rusiya maye qazının Avropa limanlarından tranzitinə məhdudiyyətlər, rusların Ukraynadan çıxardığı mədəni və tarixi sərvətlərin satışına qadağalar, bu ölkəyə helium iddalının, həmçinin elektron komponentlərin, manqan və digər nadir elementlərin ixracının məhdudlaşdırılması daxildir

duklardan kənardı maliyyə institutları və kriptovalyuta tədarükçüləri ilə əməliyyatlar, əgər bu şirkətlər Rusyanın hərbi-sənaye kompleksi ilə bağlı hər hansı əməliyyatlarda iştirak edirse, bu da qadağan olunacaq.

o deməkdir ki, Aİ-nin sanksiyaları Rusiya iqtisadiyyatına ciddi təsir etmir. Əksinə, həmin sanksiyalar bir sıra Avropa ölkələrinə mənfi təsir göstərməkdədir.

N.BAYRAMLI

Avropa Komissiyasının yeni tərkibi

Fon der Lyayenin növbəti beş il üçün "komandası"...

Bu ilin yayında Avropa Parlamentində keçirilən seçkilərdən sonra Aİ strukturlarının tərkibləri yenidən təsdiqlənir. Seçkiləndən sonra Ursula Fon der Lyayenin Avropa Komissiyasının rəhbəri kimi fəaliyyətinə davam etdirəcəyi bəlli oldu. Ardından isə sentyabr ayında Avropa İttifaqı (Aİ) Şurası Avropa Komissiyasının (AK) rəhbəri Ursula Fon der Lyayenin təklif etdiyi yeni komissarların siyahısını təsdiqlədi. Qeyd edək ki, siyahıya

göre, Avropa Komissiyasının növbəti beş il üçün 27 komissarı olacaq. Fon der Lyayen müdafiə və kosmos üzrə Avropa komissarı, Aİ-nin genişlənməsi və Ukraynanın yenidən qurulması üzrə Avropa komissarı da daxil olmaqla yeni vəzifələr təsis edib.

Bu günlərdə isə Avropa Parlamentinin Strasburqda keçirilən plenar sessiyasında Avropa Komissiyasının yeni tərkibi səs çoxluğu

ilə təsdiq edilib. Səsvermədə 688 deputatdan 370-i dəstekləyici, 282-si isə oleyhine səs verib, 36 nəfər bitərəf qalıb. Eyni zamanda, Estonianın keçmiş Baş naziri Kai Kallas Avropa İttifaqının xarici siyaset və təhlükəsizlik üzrə ali nümayəndəsi vəzifəsinə seçilib. Bu dəyişikliklər Avropa İttifaqının növbəti illerde siyaset prioritətlərini formalşdıracaq.

Kimlər siyahıdan kənarda qaldı?

Avropa Komissiyasının yeni heyətində yer almayan komissarlardan biri Frans Timmermans (Niderland) olub. Timmermans əvvəllər İqlim Fəaliyyəti üzrə icraçı vitse-prezident idi. Digər vəzifədən gedən komissar dənmarkalı Marqrat Vestager olub. Rəqabət siyaseti üzrə icraçı vitse-prezident postunda onu Henna Virkkunen əvəzleyib. Polşalı komissar Yanuş Voyçexovski də yeni siyahıda yer almayanlardan idarə. İtalyalı Paolo Gentilonini isə iqtisadiyyat üzrə komissar postunda Valdis Dombrovskis əvəzleyəcək. İrlandalı Meyrid Maklinnesin tutduğu maliyyə sabitliyi və kapital bazarları üzrə komissar vəzifəsi isə yeni siyahıda yoxdur. Xorvatyalı Dubrovka Şuica da vəzifəsindən ayrılanlar siyahısındadır.

Siyahıya "yeni əlav olunalar" arasında diqqət çəkən adlardan biri Frans Timmermans (Niderland) olub. Timmermans əvvəllər İqlim Fəaliyyəti üzrə icraçı vitse-prezident idi. Digər vəzifədən gedən komissar dənmarkalı Marqrat Vestager olub. Rəqabət siyaseti üzrə icraçı vitse-prezident postunda onu Henna Virkkunen əvəzleyib. Polşalı komissar Yanuş Voyçexovski də yeni siyahıda yer almayanlardan idarə. İtalyalı Paolo Gentilonini isə iqtisadiyyat üzrə komissar postunda Valdis Dombrovskis əvəzleyəcək. İrlandalı Meyrid Maklinnesin tutduğu maliyyə sabitliyi və kapital bazarları üzrə komissar vəzifəsi isə yeni siyahıda yoxdur. Xorvatyalı Dubrovka Şuica da vəzifəsindən ayrılanlar siyahısındadır.

Nohayot, komissarlar arasında vəzifəsinə itirənlərden ən "populyarlı" ispaniyalı Jozef Borrel olub - xarici siyaset üzrə ali nümayəndə postunda onu Kaya Kallas əvəzleyib.

Kallasın əsas prioritetləri...

Kaya Kallas 18 iyun 1977-ci ildə Estonianın Tallin şəhərində doğulub. O, tanınmış siyasetçi və hüquqşünasdır. Atası Siim Kallas Estonianın keçmiş baş naziri və Avropa Komissiyasının vitse-prezidenti olub. Kaya Kallas Taras Universitetinin hüquq fakültəsinə (1999) və Estonianın Biznes Məktəbində MBA programını (2010) bitirdi.

Kaya Kallas 1999-cu ildə Estonia Vəkillər Kollegiyasının üzvüdür və 2002-ci iləndə andlı vəkil kimi fəaliyyət göstərib. 2011-ci ildə Estonia parlamentində (Riigikok) seçilib və burada iqtisadiyyat üzrə Komitəyə rəhbərlik edib. 2014-cü ildə Avropa Parlamentinə üzv seçilmişər. 2014-cü ildə Avropa Parlamentinə üzv seçilmişər. 2014-cü ildə Avropa Parlamentinə üzv seçilmişər. 2014-cü ildə Avropa Parlamentinə üzv seçilmişər.

2018-ci ildə Kallas Estonia İslahatlar Partiyasının söri seçilib və 2021-ci ildə Es-

tonianın ilk qadın baş naziri olub. Onun rəhbərliyi dövründə hökumət bir neçə dəfə yenidən formalşəd. Kallas rəhbər-

xalq əlaqələr sahələrində əhəmiyyətli rol oynayacağı gözlə-

Komissarlar arasında vəzifəsini itirənlərdən ən "populyarlı" ispaniyalı Jozef Borrel olub - xarici siyaset üzrə ali nümayəndə postunda onu Kaya Kallas əvəzleyib

lik etdiyi kabinetlərdə əsasən gender bərabərliyini tömən etmək üçün addimlar atıb və Ukraynaya dəstək məsələsində Avropa İttifaqında fəal əlaqələndiricilərdən biri kimi tanınır.

2024-cü ildə Kaya Kallas Avropa İttifaqının Xarici İşlər və Təhlükəsizlik Siyasəti üzrə Ali Nümayəndəsi vəzifəsinə namizəd göstərib. O, bu yeni vəzifədə qalmaqla Jozef Borrel iəvəzleyəcək. Kallasın bu vəzifəyə seçilməsi Avropanın beynəlxalq aləmdəki mövqeyini gücləndirmək, həmçinin qonşuluq siyaseti və genişlənmə məsələlərini davam etdirmək məqsədi güldür.

nilar.

Qərb mediasının yazdığına görə, yeni komissiyanın ən öncəli hədəflərindən biri, iqlim fealiyyəti və yaşlı keçid məsələlərinin "köklənməsi"dir. Frans Timmermansın əvvəlki rəhbərliyi dövründə qəbul edilmiş Yaşıl Müqavilə (Green Deal) və İqlim Dəyişikliyinə Qarşı Mübarizə metodu üzrə İslahatların yeni icraçı vitse-prezidenti Henna Virkkunen torəfindən davam

AK-nın hədəfləri...

ediriləcəyi bildirilir. Bu məsələdə Avropanın enerji təhlükəsizliyinin tömən edilməsi məsələsi xüsusi strateji anlam daşıyır.

Komissiyanın iqtisadi inkişaf və rəqabət siyasetinin dəha geniş strukturda həyata keçirilməsi gözlənilir - Valdis Dombrovskisin yeni strukturə uyğun olaraq iqtisadi sabitlik və sosial berabərlik sahəsində təsəbbüslerini genişləndirəcəyi bildirilir. Avropa İttifaqı coğrafiyasında işsizliyə qarşı mübarizə, iş bazarının bərpası və təqribənlərin istiqamətlər var - bu dəyişikliklərin, xüsusilə Avropa İttifaqının gələcək inkişafı, daxili siyaset və beynəl-

şəhərlərinə qarşıdır. Yeni rəhbərlikdən Sənaye və Texnologiya sahələrinə xüsusi diqqət ayırlaçacaq. Xüsusi siyaseti və artırmış reallıq kimi yeni texnologiyalara investisiyaları da gözlənilir.

Yeni komissiyanın beynəlxalq tərəfdənlərinin gücləndirilməsi və beynəlxalq tərəfdənlərinin gücləndirilməsi.

rilməsinə və Afrikaya dəstək programlarının artırılmasına diqqət yetirilir. Komissarlar Jutta Urpilainen və Eliza Ferreyranın dayanıqlı inkişaf və beynəlxalq əməkdaşlıqlarının gücləndirilməsi və təqribənlərin açıqlanması. Eyni zamanda, global iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə Avropa İttifaqının rolunu artırılması da planlaşdırılır.

P. SADAYOĞLU

Avropada yeni dünya mührabəsi həyəcanı

İsveçrə xarici siyasetində neytralliq prinsipindən niyə imtina edir?

Dünyada yaşanan kataklizmlər, xüsusilə də geosiyasi və geoqitasi qarşılardaların artması fonunda milli dövlətlərin qarşısında dayanan seçim etmək məsələsinin aktuallığı heç vaxt olmadığı qədər artıb. Güc mərkəzləri arasında qütbəşəmə meyllərinin artdığı bir şəraitdə ayrı-ayrı milli dövlətlər mövqelərini müəyyənləşdirir və özlərinə etibarlı müttəfiqlər axtarmaq qayğısına qalırlar. Bunu şərtləndirən çoxsaylı amillər sırasında isə təhlükəsizliyin təmin olunması məsələsi önə çəkilir.

İsveçrə xarici siyaset prioritetini dəyişir

Bu günlərdə İsveçrə hökuməti ölkənin konstitusiyasında sərt biteröflinin qorunması, o cümləden BMT Təhlükəsizlik Şurası tərəfindən təsdiq-lənənməsi sanksiyalarla Bernin işfirakının qadağan edilməsi barədə müddəanın təsbit edilmesinə qarşı çıxmışdır.

Bu barədə hökumətin məlumatında deyilir. Hökumət parlamentdə 2025-ci ildə ümumiyyəli referendumda çıxarılmalı olan bu təsəbbüs mənfi münasibət bildirməyi tövsiyə edib.

"Federal Şura" İsveçrə biteröflinin qorunmasına "federal xalq təsəbbüsü ilə bağlı müraciəti qobul edib", - məlumatda qeyd olunub. Hökumət Federal Meclisin palatalarına "bu təsəbbüs rədd etməyi" tövsiyə edib, - qurumda qeyd olunub. Hökumət və bu həm də ölkədə keçiriləcək referendumda cəmiyyətin mövqeyindən asılı olacaq.

təklif.

İsveçrə hökumətindən gələn bu məlumatın suallar yaradır. Məlumatduki, İsveçrə xarici siyasetində neytrallıq prinzipinə üstünlük veren ölkə kim tanır. Konfederasiya şəhərləndə idarə olunan İsveçrə tarixən integrasiya proseslərindən və beynəlxalq təşkilatlara qoşulmadan öksər halarda intima edib. Bir çox xüsusiyyətləri ilə digər dövlətlərdən fərqlənən İsveçrə Avropanın mərkəzində yerləşsə də, Al-nin üzvü deyil. Qeyd edək ki, İsveçrə 1992-ci ildə Al-ya üzvlüyünə dair müraciət edib. Lakin İsveçrəlilər elə həmin il keçirilmiş referendumda Al-ya üzv olmağın əleyhinə səs veriblər. 2016-ci ildə isə ölkənin Al-nin təsisatlarına qoşulmasına dair müraciəti geri çağırılıb.

Ancaq belə görünür, dünyada cərəyan edən proseslər bu ölkənin xarici siyaset prioritetlərindən keçirənler etmek zərurətini qarşıya çıxmışdır. İsveçrənin perspektivdə hansı siyasi və yaxud hərbi blokun üzvü olacaqını zaman göstərəcək və bu həm də ölkədə keçiriləcək referendumda cəmiyyətin mövqeyindən asılı olacaq.

cəgini zaman göstərəcək və bu həm də ölkədə keçiriləcək referendumda cəmiyyətin mövqeyindən asılı olacaq. Onu da vurğulamaq yerinə döşər ki, İsveçrə reddyarlıq ciddi riayət olun-

dumaların keçirilməsi adı haldır. Məsələn, İsveçrə referendum yolu ilə COVID-la bağlı müvafiq qanun qəbul edən azsaylı ölkələrdən biridir. Vətəndaşlar ölkədə keçirilən növbəti referendumda COVID-19

zəkar İXP ötən il oktyabrın 22-də İsveçrədə keçirilən parlament seç-

Ənənəvi siyasetdən geridönüşü şətləndirən amillər

Qeyd edək ki, birtərəflilik məsələsini növbəti dəfə gündəmə götürən İsveçrə Xalq Partiyası ölkədə en böyük siyasi qüvvələrdən biridir. Neutrallığa ciddi riayət olun-

ması, ölkənin Avropa İttifaqı və NATO-da iştirak etməsi və Ukrayna da xaxıl olmaqla, münəqışa zonalarına silahların takrir ixracına qadağaların saxlanmasının tərəfdarı olan sağçı mühaf-

ki-lərində qalib gələrək ölkənin en böyük siyasi gücün statusunu möhkəmləndirir. Partiya Milli Şurada 62 yer qazanıb ki, bu da 2019-cu il seçkiləri ilə müqayisədə 9 yer çoxdur. Onu 41 mandatla Sosial Demokrat Partiyası izleyir.

Bəs İsveçrə hökumətinin ənənəvi siyasetdən geridönüşü şətləndirən amillər hansılardır? Qeyd olunan məsələyə ilk növbədə Rusiya-Ukrayna mührabəsi kontekstində şəhər və məskənlər gəlir. Belə narahatlılıqlar son vaxtlarda yalnız İsveçrədə deyil, öksər Avropa dövlətlərində mübahidə edilir ki, bu da daha çox dərəcədə Rusiya-Ukrayna mührabəsinin artıq global siyasi etimasi ilə bağlıdır. Kollektiv Qərb lap əvvəldən mührabə tərəfi olan Ukraynanı dəstəkləyib və Rusiyaya qarşı silsilə sanksiya-

lar tətbiq edib. Son günlərdə isə Rusiya hücumlarının intensivliyini artırıb. O cümlədən Ukraynanın Dnepropetrovsk şəhərində yerləşən "Yujma" zavodu Rusiya tətbiq etdiyi ortamızlı "Oreşnik" ballistik raketi ilə vurulub. Bununla bağlı Rusiya prezidenti Vladimir Putin xalqa müraciət edib. Müracətədə Putin Ukraynanın ABŞ və Britaniya istehsalı olan uzaqmənzilli raketlərlə Rusiya orazisini vurmasına cavab olaraq Rusiyanın Ukrayna orazisini on məsər orta mənzilli "Oreşnik" raketi ilə vurduğunu açıqlayıb. Bu silahdan istifadə olunması Avropanın qorxulu röyasına çevrilib. İndi əksər Avropa dövlətləri üçüncü dönya mührabəsinə hazırlıqlarla görüşür, o cümlədən paytaxt şəhərlər və regionlarda sığınacaqlar yaradılır. Avropanın ölkələrində mübahidə edilir ki, bu kimi proseslərdən qonaq hasıl olur ki, İsveçrənin ənənəvi neytrallıq siyasetindən imtina etməsi də yeni dünya mührabəsinə hazırlıq tədbirlərinin tərkib hissəsidir.

Mübariz: ABDULLAYEV

Makrona bir səslə “Get!” deyilir...

Respondentlərin 63 faizi prezyidentin istefasını istəyib

Məsuliyyəti Makron daşıyır

Yuxarıda bəhs olunan seçki-dərki acımacaqlı mögləbiyyətdən sonra Makronun könüllü şəkilde Yelisey Sarayın tərk edəcəyi gözlənilirdi. Ancaq bu, baş vermedi. Makron cəmiyyətin iradesinə qarşı çıxaraq növbəti prezidenti seçkilərinədək sol-həyətələrini qoruyub. Bu gün fransızların təxminen üçdə ikisi (63 %) hökuməti etmədiyi gələcək təxəliyəti təqibirdi. Makronun istefasını zəruri sayıb.

Prezyidentin yersiz inadkarlığı isə öz növbəsində ölkədə anti-Makron əhalə-ruhiyəsinə dəha də gücləndirib. Bu gün fransızların təxminen üçdə ikisi (63 %) hökuməti etmədiyi gələcək təxəliyəti təqibirdi. Makronun istefasını zəruri sayıb.

Bu barədə BFMTV televiziyonunun səfəri ilə "Elabe" İnstitutu tərəfindən keçirilən sorğu dəbi. "Milli Birlik" (83%) və "Yeni Xalq Cəbhəsi" nə daxil olan sol partiyaların (76%), həmçinin "Respublikaçıları"nın (48%) və hətta Makronun "intibah" partiyasının daxil olduğu "Respublika uğrunda Birlikdə" koalisyonunun seçicilərinin 27%-i bəllişir.

Sorğuya görə, fransızların əksəriyyəti hesab edir ki, hökuməti etmədiyi gələcək təxəliyəni ilə qarşılaşılmışdır. Müraciət Fransa

Milli Assambleyasının (parlementin aşağı palatası)

Bürosu tərəfindən təsdiqlənib. Xatırladaq ki, bu partiyanın nümayəndələri payızın əvvəlində oxsar təklif

Makronun həyata keçirildiyi sərisiz siyasetə qarşı narazılığın ölkədə büdcə müzakirələri fonunda pik həddə yüksəlib. Belə ki, hökumət və prezidenti etmədən məsələləri Fransanın 2025-ci il üçün büdcəsi ilə bağlı səsverme fəal müzakirə olunur. Hakimiyət onun qəbulu üçün parlamentin sessi-

laşdırır. Bu addım nümayəndələri etmədiyi sərisiz siyasetə qarşı narazılığın ölkədə büdcə müzakirələri fonunda pik həddə yüksəlib. Belə ki, hökumət və prezidenti etmədən məsələləri Fransanın 2025-ci il üçün büdcəsi ilə bağlı səsverme fəal müzakirə olunur. Hakimiyət onun qəbulu üçün parlamentin sessi-

Büdcə müzakirələri fonunda pik həddə çatan narazılıq

ruridir. Müşahidə edilən odur ki, Makron iqtidarı son vaxtlarda qənunların təsdiqlənməsi üçün müxtəlif bəhanələr götürməklə tez-tez bu üsuldan istifadə edir. Cəmiyyət isə bunu çox doğru olaraq hökumətin Fransanın demokratik ənənələndən imtina etməsi anlamında dəyərləndirir. Verilen məlumatlara görə, bu gün Fransa əhalisinin toxumın 53 faizi Baş nazir Mişel Barnye hökumətin teklifi etdiyi büdcədən narazı olduğunu onun istefaya getməsini isteyir. Buna cümlə axşam "Ifop-Fiducial" üçün derc olunmuş "Ifop-Fiducial" sorğusunu səbəb edir. Sorğuda iştirak edənlərin 67 faizi vergiləri artırmaq və xərcləri 60 milyard avro azaltmaqla Fransanın sıyrılmış hökumət kosirinə qələbə salmaq məqsədi daşıyan Barnye büdcəsinə qarşı çıxıb.

Baş nazirin parlamentdə ifrat sağıçı ve soluq rəqibləri etmədiyi sərisiz siyasetə qarşı narazılığın ölkədə büdcə müzakirələri fonunda pik həddə yüksəlib. Belə ki, hökumət və prezidenti etmədən məsələləri Fransanın 2025-ci il üçün büdcəsi ilə bağlı səsverme fəal müzakirə olunur. Hakimiyət onun qəbulu üçün parlamentin sessi-

laşdırır. Bu addım nümayəndələri etmədiyi sərisiz siyasetə qarşı narazılığın ölkədə büdcə müzakirələri fonunda pik həddə yüksəlib. Belə ki, hökumət və prezidenti etmədən məsələləri Fransanın 2025-ci il üçün büdcəsi ilə bağlı səsverme fəal müzakirə olunur. Hakimiyət onun qəbulu üçün parlamentin sessi-

laşdırır. Bu addım nümayəndələri etmədiyi sərisiz siyasetə qarşı narazılığın ölkədə büdcə müzakirələri fonunda pik həddə yüksəlib. Belə ki, hökumət və prezidenti etmədən məsələləri Fransanın 2025-ci il üçün büdcəsi ilə bağlı səsverme fəal müzakirə olunur. Hakimiyət onun qəbulu üçün parlamentin sessi-

Mübariz: FEYZLİ

